

03980200353314
RPW/18718/2020 P
2020-06-29

WOJEWODA PODKARPACKI
ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

Rzeszów, 2020-06-24

S-I.940.3.30.2020.JCW

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na pismo z dnia 17.06.2020 r. (data wpływu), w załączeniu przekazuję stanowisko w sprawie oświadczenia złożonego przez senatora Ryszarda Majera na 11. posiedzeniu Senatu w dniu 3 czerwca 2020 r.

WOJEWODA PODKARPACKI

Ewa Leniart

Stanowisko wojewody podkarpackiego Ewy Leniart w sprawie oświadczenia złożonego przez senatora Ryszarda Majera na 11. posiedzeniu Senatu w dniu 3 czerwca 2020 r.

Na terenie Podkarpacia funkcjonują różnorodne całodobowe placówki, w których przebywają osoby starsze. Do takich jednostek zaliczmy domy pomocy społecznej, które są prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie, oraz placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, funkcjonujące w ramach działalności gospodarczej lub statutowej. Typy domów pomocy społecznej, w których przebywają osoby starsze, to domy dla: osób w podeszłym wieku, osób przewlekle somatycznie chorych, osób przewlekle psychicznie chorych, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób niepełnosprawnych fizycznie. Zgodnie z art. 56a ustawy o pomocy społecznej z dnia 24 marca 2004 r. (Dz.U z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.) mogą być prowadzone w jednym budynku łącznie dla: osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych, osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób niepełnosprawnych fizycznie, osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie, osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Zgodnie z art. 22 pkt 8-10 ww. ustawy o pomocy społecznej, do zadań wojewody należy nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami. Zadaniem wojewody jest również kontrola jakości usług, wykonywanych przez podmioty niepubliczne na podstawie umowy z organami administracji rządowej i samorządowej, kontrola jakości usług, w tym wykonywanych przez domy pomocy społecznej prowadzone nie na zlecenie organu jednostki samorządu terytorialnego przez podmioty niepubliczne, a także kontrola placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, w zakresie standardów usług socjalno-bytowych i przestrzegania praw tych osób, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

W Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim powyższe kontrole są realizowane w Wydziale Polityki Społecznej w Oddziale nadzoru w pomocy społecznej.

W 2016 r. inspektorzy kontrolujący przeprowadzili 36 kontroli domów pomocy społecznej, w tym **33** kontrole w placówkach, w których przebywały osoby starsze: 8 kontroli w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych, 7 kontroli w domach dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych fizycznie, 7 kontroli w domach dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych, 5 kontroli w domach dla osób w podeszłym wieku, 4 kontrole w domu dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, 1 kontrolę w domu dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 1 kontrolę w domu dla osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie, podeszłym wieku oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Inspektorzy kontrolujący przeprowadzili również **9** kontroli w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W toku przeprowadzonych kontroli wydano 10 zaleceń pokontrolnych w domach pomocy społecznej oraz 6 zaleceń w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W domach pomocy społecznej rozpoznano nieprawidłowości dotyczące braku spełnienia standardu usług bytowych, w tym zbyt dużej liczby mieszkańców w pokoju wieloosobowym, zatrudnienia pracowników nieposiadających wymaganych kwalifikacji zawodowych, braku realizowania właściwego zakresu usług, dostosowanych do potrzeb indywidualnych mieszkańca, braku realizacji rehabilitacji społecznej, w tym prowadzenia wymaganej dokumentacji oraz prowadzenia zajęć z psychologiem. Inspektorzy kontrolujący stwierdzili również, w trzech jednostkach, brak respektowania podstawowych wolności mieszkańców, w postaci wpisania zakazów i kar w dokumentach określających funkcjonowanie domów pomocy społecznej, co jest niezgodne z art. 41 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli w placówkach zapewniających całodobową opiekę dotyczyły braku spełnienia standardów bytowych, w tym wygospodarowania koniecznych pomieszczeń, ich wyposażenia oraz utrzymania w nich czystości, wydawania posiłków o odpowiednich porach. Inspektorzy kontrolujący stwierdzili również nieprawidłowości w prowadzeniu szczegółowej dokumentacji osób przebywających w placówce, w tym gromadzenia danych identyfikacyjnych, danych opiekuna prawnego lub

kuratora, wydanych orzeczeń zaleceń lekarskich oraz ewidencji korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki.

W 2016 r. zostały wydane 2 decyzje wojewody, na prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę, w tym jedna w ramach działalności gospodarczej, zaś druga w ramach działalności statutowej.

W 2017 r. inspektorzy kontrolujący przeprowadzili 23 kontrole w domach pomocy społecznej, w tym w **17** w jednostkach, w których przebywały osoby starsze: 5 kontroli w domach dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekle somatycznie chorych, 4 kontrole w domach dla osób w podeszłym wieku oraz niepełnosprawnych fizycznie, 4 kontrole w domach dla osób przewlekle psychicznie chorych, 2 kontrole w domach dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz 1 kontrolę w domu dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych. Dodatkowo przeprowadzono **7** kontroli w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W toku przeprowadzonych kontroli wydano 6 zaleceń pokontrolnych w domach pomocy społecznej oraz 1 zalecenie w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W domach pomocy społecznej rozpoznano nieprawidłowości dotyczące braku spełnienia standardu usług bytowych, w tym zbyt dużej liczby mieszkańców w pokoju wieloosobowym, braku realizowania właściwego zakresu usług, dostosowanego do potrzeb indywidualnych mieszkańców oraz tworzenia indywidualnych planów wsparcia, braku realizacji rehabilitacji społecznej, w tym prowadzenia wymaganej dokumentacji.

Nieprawidłowość stwierdzona w trakcie kontroli w placówce zapewniającej całodobową opiekę dotyczyła spełnienia standardów bytowych, tj. wygospodarowania koniecznego pomieszczenia.

W 2017 r. została wydana 1 decyzja wojewody na prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

W 2018 r. inspektorzy kontrolujący przeprowadzili 23 kontrole w domach pomocy społecznej, w tym w **20** jednostkach, w których przebywały osoby starsze: 6 kontroli

w domach pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekle somatycznie chorych, 7 kontroli w domach dla osób przewlekle psychicznie chorych, 3 kontrole w domach dla osób przewlekle somatycznie chorych, 2 kontrole w domach dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, 1 kontrolę w domu dla osób w podeszłym wieku oraz 1 kontrolę w domu dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i przewlekle psychicznie chorych. Dodatkowo przeprowadzono 4 kontrole w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W toku przeprowadzonych kontroli wydano 8 zaleceń pokontrolnych w domach pomocy społecznej oraz 2 zalecenia w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W domach pomocy społecznej stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku kwalifikacji zatrudnionej kadry, braku zatrudnienia pracownika socjalnego, braku wskaźnika zatrudnienia w zespole terapeutyczno-opiekuńczym, braku opracowania właściwej dokumentacji określającej funkcjonowanie jednostki oraz przekroczenie liczby przyjętych mieszkańców, wskazanej decyzją wojewody.

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli w placówkach zapewniających całodobową opiekę dotyczyły braku spełnienia standardów bytowych, tj. wygospodarowania koniecznego pomieszczenia oraz zapewnienia posiłków dietetycznych mieszkańcom, zgodnie ze wskazaniem lekarza.

W 2018 r. zostały wydane 4 decyzje wojewody na prowadzenie domów pomocy społecznej oraz 2 decyzje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W 2019 r. inspektorzy kontrolujący przeprowadzili 7 kontroli w domach pomocy społecznej, w tym w 6 jednostkach, w których przebywały osoby starsze: 4 kontrole w domach dla osób przewlekle psychicznie chorych, 1 kontrola w domu dla osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie oraz 1 kontrola w domu dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych. Dodatkowo przeprowadzono 1 kontrolę w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W toku przeprowadzonych kontroli wydano 4 zalecenia pokontrolne w domach pomocy społecznej oraz 1 zalecenie w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W domach pomocy społecznej stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku ponoszenia opłat ryczałtowych i częściowej odpłatności do wysokości limitu ceny zakupionych przez mieszkańców lekarstw, braku umożliwienia korzystania przez mieszkańców z codziennej prasy, braku bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych oraz braku wprowadzenia zajęć z zakresu rehabilitacji społecznej dla mieszkańców.

Nieprawidłowość stwierdzona w trakcie kontroli w placówce zapewniającej całodobową opiekę dotyczyła braku spełnienia standardów bytowych, tj. wygospodarowania koniecznego pomieszczenia, tj. jadalni dla mieszkańców.

W 2019 r. zostały wydane 2 decyzje wojewody na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Wyniki kontroli oraz postępowanie nadzorcze wskazują na wysoką skuteczność podejmowanych działań i nie powodują konieczności nowelizacji obowiązujących regulacji prawnych w tym zakresie.

WOJEWODA PODKARPACKI

Ewa Leniart